

CIVILSAMHÄLLET VIKTIGT FÖR MINDRE ORTER

Att civilsamhället spelar stor roll på mindre orter är en bild som Olle Persson, en av två ordföranden i organisationen "Hela Sverige ska leva" i Gävleborg, känner igen.

TEXT: Christina Glassel

Med ett förflutet som landsbygdsstrateg i Hudiksvalls kommun och efter att ha arbetat med lokal utveckling i flera år är Olle Persson väl bevandrad i den betydelse som studieförbund och det övriga civilsamhället kan få på en mindre ort.

– Ja, det är ungefär samma bild över hela Sverige. Ska det hända något får människorna i civilsamhället ta tag i det själva när vi pratar om landsbygd. Sedan är det lite olika hur kommunerna responderar på de olika initiativen. Det varierar från kommun till kommun, men även över tid beroende på vilka personer som sitter i de olika styrelserna. Det ligger i kommunens intresse att civilsamhällets aktörer fungerar och det ansvaret inser de inte alltid att kommunen borde ta.

Hur påverkar "Hela Sverige ska leva" kommunerna för att de ska stötta civilsamhället?

– Vi lyssnar nedåt och agerar uppåt kan man säga. Riksorganisationen lyssnar på medlemmarna ute i landet och arbetar sedan på de övergripande nationella strukturerna såsom riksdag och regering. Att agera lokalt och regionalt är upp till oss i länsavdelningarna och där ser det väldigt olika ut över landet. Det går inte att säga att så här gör alla. Men rent generellt finns en önskan från länsavdelningarna att ha en större dialog både på lokal och regional nivå än vad vi har idag.

I "Hela Sverige ska leva" i Gävleborgs

län, där Olle Persson är verksam, pågår sedan några år tillbaka ett projekt för att få i gång en dialog mellan kommun och bygd.

Projektet kallas Metoden FMP, förkortningen står för "Förädlingsmackapären" som från början var projektets arbetsnamn. Metoden har två mål. Det ena går ut på att ta fram en utvecklingsplan som ska ingå i kommunernas beslutsunderlag och som tar hänsyn till landsbygden vid beslut ända nere på bygde-, bya- och sockennivå.

DET ANDRA ÄR att försöka få en kommunal kontaktpunkt, alltså att varje kommun ska tillsätta en specifik person att föra dialog med och den kontaktpunkten ska sitta så nära kommunchefen som möjligt.

– Vi på "Hela Sverige ska leva" försöker visa kommunerna vilket värde civilsamhället har och att deras arbete inte görs av sig självt, säger Olle Persson och fortsätter:

– Vi hade storbrand här uppe för två år sedan och utan civilsamhällets insatser hade det inte alls blivit så bra som det blev. Här ställde civilsamhället upp och hjälpte både brandmän och de evakuerade, det klarade inte det offentliga systemet av och det kom inte heller i gång tillräckligt fort. Och när flyktingströmmar kommit har civilsamhället varit mycket mer snabbfotat än det offentliga.

– Det är det som vi vill visa dem – att civilsamhället behövs och om ni inte passar er kanske det försvinner. Det underhåller inte sig självt utan man måste faktiskt vattna blomman emellanåt. •

Olle Persson

Lokalkännedom ger mer verksamhet

I Gävleborg har SV hittat ett sätt att arbeta områdesinriktat i stället för lokalt. Kort innebär det att alla verksamhetsutvecklare har sitt ämnesområde som sedan spänner över hela länet. De utgår från något av de åtta kontor som hålls öppna och är bemannade. Även om resorna ibland kan bli långa får verksamhetsutvecklarna ändå tid att koncentrera sig på sitt område.

– Eftersom de bara jobbar inom sitt område behöver de inte vara överallt och kunna lite om allt. De kan helt fokusera på sin verksamhet och komma på bra saker som går att jobba med över hela länet, berättar Agneta Hedberg, avdelningschef SV Gävleborg.

Den lokala förankringen är viktig menar hon. Invärnarna märker av att SV finns genom att personalen känner folk på orten och i kommunen. Med lokal förankring växer verksamheten.

Agneta Hedberg

Kan ett litet lokalt studieförbund ibland bära ett helt samhälle?

– Visst kan det vara så. Och om vi fick önska något så är det att kommunerna skulle sätta sig ner med studieförbunden och titta mer på just den här lokala förankringen. De som finns lokalt längst ute i kommundelarna borde kanske bli premierade, men idag är det inte så. •